

Hana Žižková
zizkova@phil.muni.cz

Sazba a úprava textu

Konzultační hodiny po domluvě

Dobré vědět

- Typografická pravidla jsou národní, čeština má jiná než angličtina i než slovenština
- Jsou zásady, které platí pro všechny tyto tři jazyky
- Dvě obecně platná typografická pravidla:
 1. Co patří k sobě, musí zůstat u sebe.
 2. Musí to vypadat dobře (estetické hledisko).

Sazba a zlom

Do bloku

Je nejčastěji používaným způsobem v novinách, časopisech a tiskovinách, které obsahují větší množství textu. Jeho specifickou vlastností je, že všechny řádky mají zarovnán jak levý, tak i pravý okraj – všechny řádky jsou stejně dlouhé.

Dělení slov

Je nejčastěji používaným způsobem v novinách, časopisech a tiskovinách, které obsahují větší množství textu. Jeho specifickou vlastností je, že všechny řádky mají zarovnán jak levý, tak i pravý okraj – všechny řádky jsou stejně dlouhé.

Na praporek

Je-li odstavec zarovnán na levou zarážku, mluvíme o zarovnání doleva. Při tomto způsobu sazby zůstává velikost mezislovních mezer konstantní, pokud se slovo na řádek nevejde, odsune se automaticky na další řádek nebo se (pravopisně správně) rozdělí.

- Text práce
- vždy do bloku

- Bibliografické údaje
- vždy vlevo

(Pokud sázíte v LaTeXu, můžete i do bloku.)

Takto ano:

KŘEN, M. – BARTOŇ, T. – CVRČEK, V. – HNÁTKOVÁ, M. – JELÍNEK, T. – KOCEK, J. – NOVOTNÁ, R. – PETKEVIČ, V. – PPROCHÁZKA, P. – SCHMIEDTOVÁ, V. – SKOUMALOVÁ, H.: *SYN2010: Žánrově vyvážený korpus psané češtiny*. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2010. Dostupný z: <http://www.korpus.cz>

HARTMANNOVÁ, V. a kol. (1994) *Pravidla českého pravopisu*. Olomouc: FIN.

MARTINCOVÁ, O. (1993) *Pravidla českého pravopisu* (1993) Praha: Pan sofia.

PRAVDOVÁ, M. – SVOBODOVÁ, I. (eds.) (2014) *Akademická příručka českého jazyka*. Praha: Academia.

REJZEK, J. (1993) K formální adaptaci anglicismů. *Naše řeč*, roč. 76, č. 1, s. 26–30.

REJZEK, J. (2004) *Český etymologický slovník*. Praha: LEDA.

RICHTEROVÁ, O. – ČERMÁKOVÁ, A. (2015) Jako nekonečná detektiva. In: Petkevič, V. – Adamovičová, A. – Cvrček, V. (eds) *Radost z jazyků. Sborník příspěvků k 75. narozeninám prof. Františka Čermáka*. Praha: NLN, s. 357

SVOBODOVÁ, D. (2009) K otázce spisovnosti vybraných typů přejatých lexikálních jednotek. In: Šink, R. (ed.) *Sborník příspěvků z konference s mezinárodní účastí Čeština - jazyk slovanský 3*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, s. 138–152.

Takto ne:

Elektronické zdroje:

Vězeňská služba České republiky. (1992). *Zákon České národní rady ze dne 17. Listopadu 1992 o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky - § 1 Úvodní ustanovení* [online]. [cit.2014-09-15]. Dostupné na internetu:

http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/PDF/V%C3%BDkon%20v%C4%9Bze%C5%88stv%C3%AD/555-1992.pdf

Vězeňská služba České republiky. (2011). *Základní odborná příprava příslušníků – A* [online]. [cit. 2014-09-15] Dostupné na internetu:

http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/99/file/IVVS/ZOP%20%20A%202011.pdf

Vězeňská služba České republiky. (2012). *Statistická ročenka- Vězeňské služby České republiky.* [online]. [cit. 2014-09-15] Dostupné na internetu:

http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistik%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Ro%C4%8Denka%202012.pdf

Kovárník, L. (2009). *Vězeňská služba - Místo, úkoly a poslání Vězeňské služby.* Bezpečnostní sbory.cz. [online]. [cit. 2014-09-20] Dostupné na internetu:

http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/6-2009/vezenska_sluzba.htm

Zákony pro lidi.cz. (2003). *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů/ Předpis č. 361/2003 Sb.* [online]. [cit. 2014-09-20] Dostupné na internetu:

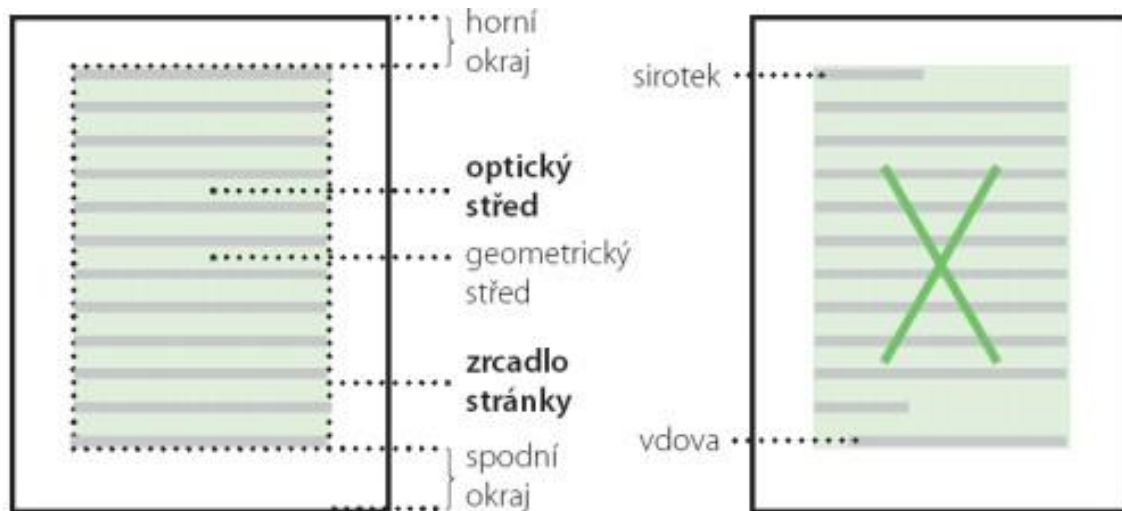
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>

Vlach, F. *Metodika přípravy služebních zkoušek.* Akademie vězeňské služby České republiky [online]. [cit. 2014-09-21] Dostupné na internetu:

http://www.akademievs.cz/_uploaded/files/43/metodika_sl_zk.pdf

Survivo. (2013). *Kvantitativní výzkum 1 – Úvod.* [online]. [cit. 2014-09-27] Dostupné na internetu:

http://www.survio.com/cs/blog/serialy/kvantitativni-vyzkum-1-uvod#.VHB3D_15PeJ

Na konci řádku nesmí zůstat:

- jeden znak (typicky předložka nebo zájmeno, s, k, v, z, a, l)
- výraz končící tečkou, která není koncem věty (typicky zkratky, např., e.g., ad.)

Dělení slov – jak a kde

- Rozdělujeme především tam, kde lze rozeznat slabičnou předponu: pod-stavec, nad-měrný, na-dýchat, nej-lépe, roz-ohnit se...
- **Typografické pravidlo**: Jestliže je stavba slova nezřetelná, je možno dělit slovo na kterékoli jeho slabičné hranici, např.: zam-knout i za-mknout, nad-chnout i na-dchnout; bás-ně i bá-sně; cit-ron i ci-tron; dok-tor i do-ktor; hr-dlo i hrd-lo
- **Jazykové zdůvodnění** viz Internetová jazyková příručka

Kde se nesmí dělit slova

- Na konci řádku nesmí zůstat jedno písmeno: o-kolo, u-pravit
- Čísla se zkratkami jednotek: 155-m, 200-Kč, 20-ha
- Zkrácené jméno a příjmení nebo zkrácený titul a jméno: A. Lustig, Mgr. Kopecký
- Zásadně nedělíme zkratky: t. č., s. r. o, a. p.
- Nedělit tak, aby na začátku řádku vzniklo nevhodné slovo tlu-močit, kni-hovna, ná-držka, spisova-tele

- V nadpisech, tabulkách
- Pokud po sobě následují tři řádky ukončené rozdělovníkem
- Na posledním řádku stránky

Členění textu: odstavce

- Odsazení, nebo mezera
- První odstavec po nadpisu nemusí být odsazený
- Pokud všechny neodsazené, pak vložený řádek

Pokyny k vypracování bakalářských prací na MU

Vypracování bakalářské práce (BP) je povinnou součástí bakalářských oborů. Včasné odevzdání BP, její zveřejnění a obhajoba jsou podmínkou úspěšného ukončení studia. Odevzdávání prací upravuje článek 38 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity.

Vypracováním BP student prokazuje, že dokáže uplatnit vědomosti získané studiem daného oboru a zvládá práci s odbornou literaturou. Zároveň BP dokládá schopnost studenta vymezit problém, nalézt jeho řešení a vytvořit relevantní odborný text na odpovídající úrovni.

Vzhledem k tomu, že studenti nejčastěji vyhledávají informace na internetu, obsahuje pokyn odkazy převážně na elektronické zdroje.

Pokyny k vypracování bakalářských prací na MU

Vypracování bakalářské práce (BP) je povinnou součástí bakalářských oborů. Včasné odevzdání BP, její zveřejnění a obhajoba jsou podmínkou úspěšného ukončení studia. Odevzdávání prací upravuje článek 38 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity.

Vypracováním BP student prokazuje, že dokáže uplatnit vědomosti získané studiem daného oboru a zvládá práci s odbornou literaturou. Zároveň BP dokládá schopnost studenta vymezit problém, nalézt jeho řešení a vytvořit relevantní odborný text na odpovídající úrovni.

Vzhledem k tomu, že studenti nejčastěji vyhledávají informace na internetu, obsahuje pokyn odkazy převážně na elektronické zdroje.

Pokyny k vypracování bakalářských prací na MU

Vypracování bakalářské práce (BP) je povinnou součástí bakalářských oborů. Včasné odevzdání BP, její zveřejnění a obhajoba jsou podmínkou úspěšného ukončení studia. Odevzdávání prací upravuje článek 38 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity.

Vypracováním BP student prokazuje, že dokáže uplatnit vědomosti získané studiem daného oboru a zvládá práci s odbornou literaturou. Zároveň BP dokládá schopnost studenta vymezit problém, nalézt jeho řešení a vytvořit relevantní odborný text na odpovídající úrovni.

Vzhledem k tomu, že studenti nejčastěji vyhledávají informace na internetu, obsahuje pokyn odkazy převážně na elektronické zdroje.

Členění textu

Nadpis – od předchozího odděluje větší mezera, od následujícího menší mezera

Poznámky pod čarou – (číslované), nacházejí se na téže straně, nesmějí být delší než text, horní index vždy za interpunkčním znaménkem,¹ takto

Číslování stran, obrázků, grafů, rovnic atd. Vždy jednotně, podle normy nahoře nad obrázkem, tabulkou, grafem

Na co dát pozor

- Speciální znaky – uvozovky, závorky, pomlčky, spojovníky
- Kde je číslo, tam bývá chyba

„CZ“ “EN”

CZ/SK 12,52 % vs. ENG 12.50%

- pravidlo tří
- velikost písma
- druh (font): **patkový** a **bezpatkový**
- řez: *kurzíva*, šikmé, **tučné**, speciální (prog. kód, řídicí sekvence): **neproporcionální písmo**
- podtržené nepoužívat (vyhrazeno pro hypertext)
- umístění do uvozovek
- **P r o k l a d, VERZÁLKY** nepoužívat (jsou sice v normě, ale nedoporučené)

- patkový font Times New Roman, Georgia
- bezpatkový font Arial, Verdana, Trebuchet
- neproporcionální písmo Courier

Comic Sans

Toto je písmo Arial

Lucida Console

Moderní Tahoma

Trebuchet MS

Písmo Courier

Kýčovitá Georgia

Palatino Linotype

Times New Roman

Klasická Verdana

Které písmo používáte nejčastěji?

